

ZOMBOR és VIDÉKE

BACS-BODROGH MEGYEI POLITIKAI LAP.

Hirdetéseknél két hasabos petit sora 16 fillér; többszöri beiktatásnál megfelelő engedély. Nyilvtér sora 30 fillér. — Hirdetések díjai előre fizetendők.

Felelős szerkesztő:

Dr. DONOSZLOVITS VILMOS.

Egész evre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor. Egyes szám ára 16 fillér. Megjelenik minden vasárnap és csütörtökön.

A „Zombor és Vidéke“ kiadó-hivatala tisztelettel kéri előfizetőit, hogy az előfizetések megújítása iránt az illető postahivataloknál annál is inkább mielőbb intézkedni sziveskedjenek, hogy a lap szétküldésében fönnakadás ne történjék.

Egy tanító nyugalomba vonulása.

— Brauner Adolf. —

Lélek emelő, szép ünnepély folyt le a zombori izraelita iskola kerti helyiségében f. hó 29-én délelőtt. Brauner Adolf tanító, aki 35 évig a tanítói rögös pályán működött, aki ezen szép és nagy időből 30 évet Zombor ifjú nemzedékének tanítója és nevelője volt, aki a zombori zsidóságnak magyar érzelmeit oly szép tőkéllyre fokozta, belé csepegtetvén a zsenge hívekbe a hazaszeretet isteni szikráját, a magyar érzés, a magyarság iránti rajongó szeretet s nemcsak szóval de tetteikkel bizonyított hazafias érzést oly lánggra gyújtotta, mely mindig dísz, talizmánja marad a zombori zsidóknak.

Harminczöt év a tanítói pályán! Azon a pályán, mely annyi önuralmat, mérsékletet, ügyszeretetet, kitartást, fáradságot igényel, — szemben azon

közönnyel, láthatatlansággal, mellőzéssel s a mindennapi gondok és életküzdelmek között a súlyos megpróbáltatásokkal. Az élet forgatagában az emberek hamar felejtnek. A pillanatnyi elért mai sikereikért megtagadják a tegnapot; a jöltövet; az emberbarátot sutba dobják csak azért, hogy az ephemer fellüszerező streberek és nagyszab. dolgozók hangzatos frazíssal megtapsolhassák. A társadalom heréi, akik az apai örökségen élőködve semmi jól nem tesznek a közért, a társadalomért, az emberiségért; akik a gyermek-nevelés nehéz és soha eléggé meg nem hálálható munkáját át nem érzik, akik sport-szerű kedvteléssel, gondok nélkül, semmi munkával tengetik le a sivar életüket, anélkül, hogy a közjóért munkálkodnának — és csakis egyéni jó magukkal törődnek, — vagy legfeljebb az okoz nekik gondot, hogy a felszinen uszhasanak; azokat nem meglepi fel, azok lelkét nem hevíti, azokat hidegen hagy egy élet pályáról való elbúcsuzás — s még hozzá ha az csak egy tanító.

Da a kivételek nem tesznek még szabályt. — Városunk közönsége, társadalmunk felvilágosultsága, de hozzá tesszük függetlensége is, minden alkalommal megmutatta és dokumentálta, hogy az arra rátermelt, méltó egyénekkel tisztelettel és az elismerés és hála

minden jelével veszi körül, — ha az mindjárt csak egy tanító is.

Igy vette körül Zombor város közönsége, így ismerte el, köszönte meg azt az önfeláldozó hazfiat, férfimunkát a tisztelet koszorújával Brauner Adolf tanítót, aki Zombor városában egy generációt nevelt, a szép, nemes, jó, hasznos, humanus és hazafiságra oktatta, tanította és buzdította 30 éven keresztül! Valláskülönbőség nélkül elismeréssel adózik a város közönsége oly ember nyugalomba vonulásánál, ki méltán elmondhatja: »meg tettem kötelességemet.«

Előkelő és díszes közönség jött össze búcsúzni Brauner Adolfról — a tanítótól. Ott volt a zsidó hitközség, a zsidó és róm. kath. tanfőnökök, az iskolások teljes számmal, Gräff Nikáz megyei kir. tanfelügyelő, számos tanítványai — kik közül hölgyek jelentek meg nagy számmal.

Dr. Bruck Armin szép elnöki beszéddel nyitotta meg a búcsú ünnepélyt s indítványára egy küldöttség ment az ünnepeltért; Brauner Adolf tanítóért. A küldöttség, — melyek tagjai dr. Feles Adolfal az élen volt tanítványai voltak, — nemskára bevezette az ünnepeltet, kit a közönség zajos eljenzéssel fogadott. A III.—IV.

A „ZOMBOR és VIDEKE“ TARCZAJA

Az impressió.

Lecsaptam a tollat s ezzel az ősi irányt, mely a fentáza nyomán alkot.

Impressió, közvetlen szerzett impressió termékenyítse az agyban szunnyadó eszmét.

Regény tárgya volt szükségem s ezt valamint alakjait közvetlen benyomások révén fogom beszerezni.

Az expositio színterül egy vasúti indóházat választottam ki, minek folytán a központi pályaház felé vettem utamat. Mintegy félórával a Kassa-Oderbergvonat indulása előtt a másodosztályú váróterem helyezkedtem el.

A forgalom lanya volt.

Egy középkori, angolos külsejű úriember kötötte le az érdeklődésemet. Választékos öltözöt, mereve tartás és határtalan öntudatosság jellemezte.

Ez valami amerikai nábob vagy maga az azzelkirály, aki mesés kincsével magához váltotta az egész földi boldogságot.

Houreka! Ez az én emberem!

Egy főalak vagy maga a hős készülő regényemben.

Kövés vártatva a szórványosan érkező utasok közt két hölgy kötötte le figyelmemet. Az egyik tisztelettel kellő elegáns matrona, társa káprázatos szépségű lény.

Éz utóbbít az Isten is regényhősnőnek teremeltte, de mert miféle összeköttetést találak az imént felleledezett regényhős és hősnőm közt?

Csöndes elmélkedésem és megfigyelésem közepett, váratlan körülmény vonta magára érdeklődésemet. Bámullatt észleltem, hogy a sejtőleges trusz-király a legmipertinensebb módon fixszirozza hősnőmet Vonásai egészen szélmáltak a bámullattól. Fokó vérese-nézűst zemei, melyekkel a leány minden mozdulatát félévte, lehetetlenül förtelmes gondolatokat keltettek bennem Öszlonszeifleg követtem őket a pénztárhoz és hallottam, hogy mind a ketten Poprád Falkányig váltottak jegyet.

Visszamentünk a váróterembe.

A szép lányka alá s föl éfált anyjával és a regényhős a legszemtelenebbül folytatta fixszirozását.

Rettenetes rémképek támadtak b. mem. Montepin, Gabarian és tarsai kelték új életre fantáziámban.

A rémregényekben divott asszonyrablás elevenedik föl.

Végkép elfeledtem idejövetelem ezéjait és nem láttam mást, mint egy gyönyörűséges szép leányt, akire egy alaváló nőcsábáló, egy nőrából vette ki halóját Szilárd elhatározással léptem a hölgyek elé és mély meghalás után így szóltam:

Nagyságos asszonyom, én N. regényirő vagyok. —

Van szerencsém látásból, művei után pedig Ön leányom kedvence.

A kedves kezek által megcirógatott hiúság egy pillanatra tulhaldog mosolyt esalt ajkaimra.

Már nem emlékszem szó-szerint arra, amit mondtam, de lehetőleg gyöngyöden figyelmeztetem az anyát, — halk hangon, hogy a szép leány meg ne halja — a kisasszonyt fenyegető veszélyre.

Ó nagysága hálásan köszönte figyelmeimet, mondván:

— Férjemet, aki ügyvéd, egyideig még Budapesthez kötik folyamatban levő pereit s egy fontos tárgyalás miatt pedig még ide se kísérhetett ki bennünket.

A szőnyegem nem vette le az ádáz tekintetét a kiszemelt áldozatról?

Mérsz eltökéltséssel szóltam:

Ha nem tart tolatkodónak nagyságos asszonyom, én is önökkel utazom Poprád-Falkáig.

Ön hűségosan szives. — Hogy fogadjunk el ekkorra áldozatot?

Sőt még vakmerőbb kéréssem is van: Kegyelekedj belegyőzést adni ahhoz, hogy kérdőre vonjam ezt az acéltan embert.

Egy belegyőző pillantás után olyan elhatározással közeledtem a nőrából felé, mint

osztály növendékei szép búcsúdalt énekelték.

Ekkor előállt dr. Fischer Mihály kerületi főrabbi és a hitközség nevében a következő szép beszédet intézte a meghatolt ünnepelhez:

Mélyen tisztelt Tanító Úr!

Kedves Barátom!

A helybeli izr. iskolaszék azon alkalmából, hogy hosszú 35 évi működés után, melyből 30 évet nekünk szentelt, a jól kiérdemelt nyugalomba vonul, erkölcsi kötelességet teljesít, midőn távozása tisztelőre ezen mai búcsú ünnepélyt rendezte.

Hitközségem képviselőtestülete ezen ünnepélyről értesülvén, engem bízott meg, hogy legyek ezen nevezetes actusnál az Ön iránt táplált érzelmeinek szószólója. Én erre annál inkább vállalkozom, mivel helybeli pályafutásának második fele összeesik avval az idővel, melyben Isten segédelméből én is itt lelkészkedem és mert más fél évtizeden át figyelemmel kísértem a nehéz munkát, melyet végzett és mert számtalan szor meggyőződtem hűségéről meg ügybuzgalmáról.

Nehéz munkát végzett mondám, mert szereplése iskolánkon azon acraban kezdődött, midőn a mindinkább fokozódó létérti küzdelem miatt a szülői ház lemondani kényszerült az iskolának segíteni a szellem kiképzésében, az erkölcs nevelésében és különösen a zsidó hit fejlesztésében.

Azelőtt a tanítónak nem kellett mást tennie, mint az ugart felszántani és a magot elvetni, a csemetét elültetni és melléje karót állítani, — a termésnek további gondozása a galyaknak tisztántartása, a szülők feladata volt. De évtizedek óta alaposan átváltoztak a viszonyok. A tanítónak most nemcsak szakavatottságra van szükség, hanem szívvel, léle kel érezni is kell az ártatlanokért, tudása mellett gondos figyelmét is kell latba vetni, ha munkálkodásának egészséges gyümölcsét akarja látni. A dolgok nyíletén fordulat után, minden józan ember elismeri, hogy a tanítói pálya a legfelelősségteljesebbek közé tartozik.

Hogy Ön, ünnepelt barátom! mennyire tett eleget rögzös vándorútján magas szókötettségének, azt nem esztelhetem jelenlétében, mert ösmervén rendkívüli szerénység, kellemetlen perezeket okoznak itt Önnek, ha egy generációra kiható áldásos tevékenységének érdemszerinti méltatásba bocsátkoznék.

De annyit engedjen fülei hallatára ki-

jelentem, hogy az a nemzedék, melynek ön vetette meg a gyakorlati élet első ösvényeit és a társadalomnak most már számot tevő tagja, — gyermeki kegyelettel gondol vissza Önre egykori önzetlen kerészére, ki tisztan nemis kötelességérzetből és a kultúra iránti lelkesedésből teremtette még benne műveltség és hazaszeretet alapvető talaját.

Kiválóan nagyra becsüli tanítványainak imponáló serege, hogy meggyújtotta keblében a hit éltető szikráját és megajándékozta a vallás fölülmulhatlan kincsével, oly módon, hogy most erős támasz van a sors minden eshetőségeivel szemben.

Különösen ezért fogadja a búcsuzás megható óráiban a hitközség képviselőtestületétől az őszinte köszönet, az igazi hála az határtalan elismerés meghatotta nyújtott koszorúját.

Ezek ugyan csak üres szavak, de nem a mi hibánk, hogy a magyar zsidó tanítói kar egyik díszének csupán ilyen homlokötőt jut ki a haza és a felekezet napszámában öszbeborult fejére.

Kívánom lellem mélyéből, hogy nyissa meg az Örökkévaló Ön számára jó kincstárát az eget és engedje gyönyörrel élvezni a nenezen várt nyugalmat, kedves családja körében testi és lelki épségben a magas kor legvégéig határáig. Isten őtseless!

Majd felállt dr. Bruck Armin az iskolaszék elnöke és a következő remekszép beszédben búcsuzott el a tanítótól az iskolaszék nevében:

Igen tisztelt tanító úr!

Az izr. iskolaszék megbízása folytán nekem jutott a megtisztelő, de egyúttal fájdalmas feladat osztályrésztől, hogy nyugalomba vonulása alkalmából az iskolaszék nevében búcsút vegyek öntől.

Midőn 35 évi szakadatlan sikerdús tanítói működés után a jól megérdemelt nyugalomba visszavonul, a polgári erény legszebb jutalmát, a jól teljesített kötelesség öntudatát és kartársai elismerését viszi magával.

Az öröm érzetében, hogy a mindenható megadta önnek azt a ritka kegyet, hogy a tanítói pálya rögzös mezején töltött 35 év után, szellem képességének teljes frissességében vonulhat nyugalomba, a fájdalom érzete is vegyül, a melyet az okoz, hogy a felekezeti tanügy elveszti az Ön kipróbált közreműködését és hogy Ön most megváltik attól a működési tértől, a melyen buzgalom lelkiismeretessége, tehetsége és fáradhatlan tevékenysége oly siker-

reket tudott felmutatni, a mely minden tanítónak ragyogó példány, képelehet.

Az Ön működése, tisztelt tanító úr, arany betűkkel lesz hitközségünk történetébe beírva, mert működésének megkezdése egybeesik a hitközség magyarosodási törekvéseinek kezdetével s ha ma már egy oly szemredek veszi körül, a mely szívvel-lelkel, nyelvben és érzésben teljesen magyarnak érzi magát és a mely hazafias érzület tekintetében magát túlszárnyalni senki által sem engedti, úgy ebben az Ön hazafias szemellenben vezetett tanításának kétségtelenül nagy érdeme van, és az képezi az Ön tanítói pályájának legmértőbb legkétségűbb diadalát.

Nagy és nemis missió az, a melyet a tanító önt a nemzeti cultura napszámosa eszbenben felhívás — és vajmi gyakran kellő elismerés nélkül betölt, s ha egy emberöltőn át hivatása rögzös pályájának testi és szellemi erejét felalozta, eszbenben félretuol, nem vivén magával mást a jól kiérdemelt nyugalomba, mint tanítványainak örök hálaát, pályatársai szeretetét és felebbvalói elismerését, s ha ez a tanító jutalma, akkor Ön, tisztelt tanító úr, emelt fővel büszke öntudattal, nyugodt lelkiismerettel vonulhat vissza, mert mind-ebből bőven kivette osztályrészt.

Midőn tehát iskolaszékünk nevében búcsút mondok Önnek és köszönetemet fejezem ki a felekezeti tanügynek tett kiváló szolgálatairól, engedje meg, hogy azon reménynek adjak kifejezést, miszerint felekezeti oktatástügyünk eszentul sem fogja az Ön hathatós támogatását nélkülözni és hogy Ön ezután is megtalálja ezt a működési tért, a melyen tehetségeit a tanügynek szentelheti, és midőn erre most ez ünnepélyes alkalommal feltekerm, azzal veszek búcsút, hogy adja meg Önnek az egek ura azt a kegyet, hogy a jól megérdemelt nyugalmat az emberli kor legvégéig határáig élvezhesse szerető családi körében. — Isten önmel!

A tantestület és iskola nevében Pártos Samu mondott a collegialis mely érzéstől áthatott és széles körben általánosan nagy tetszést aratott búcsúbeszéd. A többi közt ezt mondta:

Fájó szívvel kezdem meg én is a búcsuzásomat, az én kartársaim, valamint iskolánk nevében, melynek falai közt szolgálati éveinek $\frac{1}{2}$ öd részét együtt, vállaltva a közös eszél eléréseért küzdöttünk, — ne felejtse el, hogy „tanítók“ vagyunk; ön ugyan mondhatja, hogy, volt; — én azonban vagyok és ha Isten úgy akarja, ezután csak azzá leszek s mint ilyen, mint a nefejejts virág, mely a folyók mentét szegélyezi s egyik végétől a másikig a levegőt átitó illatával elarasztja, akarom én is a Kárpátoktól az Adriáig, az Erdős bércektől a Lajtháig lakó 30 ezer főnyi tanítóseregének hirdetni, hogy ma ritka szép ünnepet ül a zombori izr. hitközség tantestülete, a mennyiben kebeléből egyik t a p a s z a l a t o k b a n és érdemeiben megöszült kartársuk: Brauner Adolf 35 évi fáradság, de gazdag sikerreltől koronázott tanítói működése után a jól megérdemelt nyugalomba vonul. Azután így folytatja: Brauner Adolf 35 éven át nemcsak tanította, oktatta és nevelte a reá bízott különböző felekezeti gyermekeket, hanem egész élete hosszán át buzdította őket ezen egyszerű szavak magas szókötettségére: Szeresd felebarátodat mint tenmagadat. Szónoki hűvével és lendülettel előadott szép beszédjét ezzel zárta be: Adja a magyarok Istene, hogy sokáig élvezhesse a jól megérdemelt nyugalmat s tartsa meg önt drága hazánknak, melynek hű szolgálatában 35 évig állott mindanyunknak büszkségére, kedves családjának legnagyobb örömére — ad multos annos! Zajos élénjés zárta be e beszéd — mely után alig maradt szem köny né-

aki leszámolt a gondolattal, hogy ezt az ügyet csak egy életelő kardvágás bonyolíthatja le.

— Uram!

Váratlanul alázatos hajlongás volt a válsz lakonikus rövidséggel kiejtett megszólításomra.

— Én annak a fiatal hölgynek . . . a férje vagyok.

— Kifünő szerencsémnek tartom, hogy megismerhelem önt.

— Ön — jegyeztem meg villámól tekintettel — éppen semmi néven nevezendő atyafiságban nem állok Dandin Györggyel.

Nincs is szerencsém ismerni nevezett urat.

— De én, — szoltam fenyegető hangon — én igen jól ismerem önt.

— Rendkívül hízelgő reám nézve.—

— Ön egy . . .

— Igen uram. én egy . . .

— Ne folytassa. Csak azt jegyeztem meg meg, hogy én rettenetes ember vagyok.

— Oh, oh! Pedig nem tetszik annak látszani.

— Félre a tréfával. Játsszunk nyílt kártyával. Jól tudom, hogy ki Ön.

— De kérem alásan én eléggé ismert egyén is vagyok a fővárosban

— Na ezzel nincs mit dicsekednie.

— De könyörgök . . .

— Jöjjön amoda, mert itt sokan állanak a közelben. Ott elintézhjük a többit.

Es ezzel egy félrecső sarokba húztam őt.

A halkan folytatott rövid párbeszéd után kissé furcsa abrázattal térhettem vissza a hölgyekhez. — A mama öngyassága egészen elhalmozott halálkodásával és én csendesen dadogtam, hogy:

— Legyen nyugodt, nagyságos asszonyom, minden rendben van —

Hát igen, rendben volt.

A szép Ernát elkísertem Tátrafüredig, el — az ollárig. —

De még mai napig se volt annyira bátor-ságom, öszintén bevallani az én feleségemnek, hogy Don Quisotte-ként csak szélmal-moklól menttem én meg Dulcineámat. Mert az a rettenetes ember ott a pályaházban nem a véghől adta át névjegyet, hogy bevezetésül szolgáljon egy párbajkihíváshoz, de hogy pontos tudomásom legyen eziméről, amely így hangzik:

„Sose János nőszabó, IX. ker. Rete-kutca 17.“ Én átadta e sorok kíséretében:

— O nagyságának oly remek alakja van, hogy Isten ellen való vétek ilyen rossz szabású öllözzel, a melyet visel, tönkretenni. Igazán nem bírtam levenni szememeit arról az elusolt napernyő aljról, melyet ha az én műhelyemben méllőztattik készíteni, megtetszenék látni: miféle különbség.

Igy szerzetem én — impressariót! Nem; de egy kedves feleséget. **Kövrő Ilma.**

kül. Ugyanekkor át adta Pártos tanító az elnöknek egy 200 koronáról szóló takarékpénztári könyvecskét — mint Brauner alapítványt, melynek évi kamatait egy szorgalmas és jó magaviseletű tanuló fogja jutalmul kapni.

Volt női tanulói nevében Bondy Arnoldón gyűnyörű szavak kíséretében egy ezüst babéorkoszort nyújtott át volt tanítójának, ki azt a könnyezésig meghatva mély hálaival fogadta. Ép oly jól eshetett a bírádt munkának dr. Peles Adolf költői szármalású magvas beszéde, ki volt férfi tanulói nevében üdvözölt a búcsuztatta a mestert. Az I. és II. oszt. nevében Frisch Erzsike, a III. és IV. oszt. nevében a kis Grün Imre. Kínok beszédeje általános tetszésben részesült, méltó megörökítésre. A szimpatikus kis fiú így szólt:

Szeretve, tisztelt, jó tanító úr!

Amidőn egykor földi anyánk, ősatyáknak Abrahamnak, ki Isten ismeretét tanította az embereket, megtagadta anyagi táplálékát, így szólt Lóthoz, kihez nemcsak a rokoni, hanem az igazi ember szeretete fűzte:

Kedves ösém! Ha bár testvériesen is szeretjük egymást, mégis el kell válnunk, mert a föld nem bírja ki együttléteinket, mivel elhagyta az ereje! Így szólt ön is ma hozzánk: Gyermekeim! Írádott testem pihenés után vágyódik és bármennyire is sajnálak titeket itt hagyni mégis el kell válnunk!

E szavak hallatára megrendült gyermeki szívünk s azon tanakodtunk, mikép rójuk le jó tanítónk iránt legmélyebb tisztelőink, szeretetünk és ragaszkodásunk adóját s elhatároztuk hogy, ut a közönség szeme javá előtt elmondjuk kedves tanító urnak azt, a mi gyermeki szívünk ön iránt érez és táplál!

Kedves Tanító Ur!

Az inémt méltókat itt gazdag érdemeit, melyeket 30 éven át ezen iskola körül szerzett magának, mi kicsikék ezt csak ismételtetjük és mondhatjuk: „venás! kőrő bnaós“, hogy az ön lelke annyira összeforrt ezen iskola lelkével, hogy ön habár távozik is innen, sem a jelt, sem a jelen tanuló nem fogják elfelejteni soha és örök hálaul mindig azon az uton fognak haladni, a melyet ön kedves tanító úr nekik mutatott!

Fülfötte boldognak érzem magamat, hogy engem ért azon nagy szerencse, hogy a 3. és 4. osztály nevében, melynek vezére ön mai napig volt, bölcs tanításért, hálás köszönetünket és nagyre becsülésünket kifejezzem! — Fogadjá azt, kedves tanító úr oly kegyesen, mint a hogyan az szeretetünk jelöl — gyermeki szívünköl fakadt.

A Mindenhatót pedig arra kérjük, hogy ön, drága családja körében mindannyiunk legnagyobb öröme még sok-sok éven át boldogságban és megelégedésben éltesse!!

Most az V. és VI. osztály búcsuztatta el Oblát Erzsike; ezen kedves és zseniális kis teremtes szép és okos búcsúbeszédével, — mely szónoki tehetsége és képessége sok felnőttek dicséretére válnék, — és annyira hatott a hallgatóságra, hogy csak úgy hullottak a könnyek a jelenlétüknek. Oblát Erzsike különben Brauner tanítónak legkedvesebb és legkitűnőbb tanítványa volt és számtalanszor hangoztatta tanítványai előtt, hogy 35 évi tanítói működése alatt három ily tanítványa volt csak, mint ezen kis Erzsike. Oblát Erzsike beszéde ez volt:

Mélyen tisztelt és őszintén szeretett Tanító úr!

Az utas, midőn hosszabb fáradozás és vandorlás után egy magaslapon megállapodik, s a nap arany sugarival bevont tájat szemlélgeti, annak tudatában, hogy eddigi pályáját helyesen végezte, nyugodtan pillanthat vissza hátrahagyott útjára.

Ezen ünnepélyes alkalommal Ön is teljes megelégedéssel tekinthet vissza azon pillanatra, midőn mint reményteljes ifjú 35 év előtt magára vállalt egy nehéz hitvatást egy kertnek gondozását, hogy erejét abban kifejtse benne munkálkodjék.

E kert volt az iskola! Az iskola, hol a szív és ész harmonikus képzése adja a társadalomnak a valódi embert.

Mi, volt tanítványai eljöttünk ezen ünnepélyes alkalomból, hogy azon töviseket, melytől sajnós, a tanítói pálya sem ment, és melyeket Ön eddig is végtelen szeretetével letördelt, hogy mi ezen töviseket gyökereitől eltávolítsuk, és helyükbe az igaz szeretet és hála kellőmeseen illatozó virágait ültessük.

Ezen szép összejövetelnek ezéjja, hogy tisztelőit adozzunk szerzett érdemeinek és hogy megbizonyítsuk, miszerint a jó tanítványnak nincs, nem is lehet nagyobb öröme, mint ha azt, ki életét, ifjúságát és tudományát rá szenteli, szeretetével és hálaival körülveze.

Most, midőn e szentelt csarnokból távozni készül, kérjük a mindenhatót, áldja meg békés és nyugalmas évekkel, hogy késő napjában is láthasson szerető tanítványában becsületes honpolgárokat, láthassa azon tisztelőit, kik az igaz érdemet mindenkor méltányolni tudják.

Összes érzelmünket e szóban foglalom össze.

„Éljen“!

Végre az ünnepelt, Brauner Adolf tanító a meghatottságtól lig szólhatott, megköszönte a kitűnő megtiszteltetést, — örömet és megnyugtatót szerez lelkének, ha látja, hogy a nagyközönség méltányolja a tanítói kar fáradságát és lelkének örömet szerez, midőn látja volt tanítványában, hogy munkája fáradsága nem volt meddő. Ismételve köszönetét fejezi ki valamenynyinek, kik ezt a lélekemelő szép ünnepélyt létrehozták s őt megjelenésükkel megtisztelték, — mely neki életének legszebb napjai közé fog tartozni, melyre örömmel fog mindig vissza emlékezni.

Végül Gráf Nikáz kir. tanfelügyelő szép beszédben búcsúzott el a jubilánstól.

* Villamos világítás Zomborban.

A város villamos világítás kérdésének megoldására a közgyűlés által kiküldött bizottság kedden délután Hauke Imre polgármester elnökele alatt ülést tartott. Jelen voltak: Koczár Zsigmond, Falcione Gusztáv, Grüner Samu dr., Gergurov Miló főmérnök és Szabó László mérnök. Tárgyalás alá vették Suckert és Eggert edgek pótlajnhatáit s azt alapos és beható vita tárgyává tették. Az egyik ajánlat tevő cég megbizottja is jelen volt az ülésen. ki a szükséges felvilágításokat megadta. Mi úgy véljük, hogy a villam világítás behozatala első rendű szükség, — elmondtuk, hogy a házi kezeltet tartjuk a városra nézve a leghasznosabbnak, — mindazáltal a városnak is kell bizonyos garanciákkal birni, nehogy nagy összegekkel veszítsen esetleg, — s helyes lenne, ha vállalkozók részletes üzemi költség tervezetet és esetleg üzemi garanciát is vállalnának bizonyos időre, míg a város biztosított nem látna az üzemi teljes menetet. Különbön erről legközelebb bővebben szólnunk. A bizottság döntő s fontosabb határozatot nem hozott.

* Kongresszus képviselő választások Zomborban.

Kedden július 1-én lett Zomborban a pótválasztás megtartva, melyen a két régi párt és jelöltje küzdött egymás ellen. A harc elkeseredett volt, s ha a rendőrség, mely dicsőreles luzzalmal fejtett ki a pártok elhelyezésénél is, de főképp ha a katonai kordon nincs úgy a nép elkeseredését alig lehetett volna megakadályozni. — Így is dr. Lalloseevs János ügyvédet a földühölt nép insultálni akarta s ha a karha-

talom rögtön közbe nem lép nagyobb baj történhetett volna. Nehányt a rendőrség el is fogott, kiket azonban ügyvédül közbelépésre azonnal szabadon bocsajtották. Érdekes jelenség, hogy a szerbek oltalmat és segélyt nem szerb ügyvédtől hanem magyar ügyvédtől kértek, ki pártokon felül emelkedve ügyvédi hivatását és kötelességét erdeményteljesítette is. A Drakulics párt fő vezér-emberei voltak: dr. Konovits Dávid, dr. Lalloseevs János, dr. Bugarszky Szilárd, míg a Masics pártot Pavkovics diákon lelkész, Maglits Szteván, Konovics István, Kovacsics Rudivoj, Baits Vitomir, Theofánovics, Bikár stb. előkelő szerb kereskedő vezette. Mindkét párt erősen volt szervezve, — mindvégig kitartott. A választás eredményéhez semmi féle commentárt nem fűzünk, — közre adjuk a számokat, azok beszéljenek.

Május 23-án Julius 1-én. összes szavazók száma

675.		675
leszavazott	522	492
Dr. Drakulicsra	278	263
Masicsra	244	231
Visszautasítva	8	105
Nem szavazott	153	76
Drakulics többsége	34	32

Mint halljuk a kisebbség petíciójával megfogta tudni ismét a választást. A politikai hatóság a választástól távol tartotta magát. A világi képviselő megválasztása után az egyházi küldöttest választották és pedig Kupuszarevics Lyubomir esperes piébanost — de ebben a Masics párt már részt nem vett, ott hagyván a választási akttat, tüntetve és protestálva kivonult a teremből.

Miről irnak a vármegyei hírlapok.

Ada-Moholi Közlöny. Beer Simon néptanító, a betegség főzkele cimmel az iskolák higiénijáról ir tanulságos és megviláguló dolgokat. Azt mondja, hogy szegények hogy a 19. század végén épült iskolákban nincs ventiláció, az iskolák tisztántartását sürgeti hogy az orvosi felügyelet alatt történjék. Az egészséget nem csak a járvány idejében kell védeni, — de egyébb időben szigorúan kell ellenőrizni.

Bácsmegeye. Két év után című vezető cikkében utal azon páratlan sikerre és eredményekre, melyet e lap és annak élén vezére Latinovits Géza ország. képviselő e vármegyében a közgazdaság, közigazgatás és társadalom terén elért. Vezető irányzata a politikai és közgazdasági kérdésekben közfelismert s az a viszony, melyel a lap vezetősége s a vármegyei intéző körök közt fennáll — e jól szerkesztett lapnak további vezető szerepet és szavának döntő súlyt biztosít.

Bajai Közlöny. A III. osztályu kereset adó ellen ir, annak igazságtalan voltát és kivétési módját fejtegetve oda konkludál, hogy csak a progresszív adórendszer segítene e nagy bajon, — de az késik az éji homályban.

Bács-Topoljai Hírlap. Nyelvében él a nemzet, — ezen arany örök igazságot fejtegetve, azt mondja: Ez a nyelv a mi fegyverzetünk és pénzéldatunk, amelyen nem vesz erőt semmi nemzetiségi ortvama dia. Ennek a nyelvnek lelke és szelleme a Rákóczy induló előretörő hangrohamban viharzik s a Hymnus zelid, imádságos harmóniájában esillapul meg. Ez önti szívünkbe a hitet, reményt, az erőt, az indulatot s a béke esőndjét, nyugalmát. Ami erő e nemzetben él, az nyelvében bírja gyökerét, ami álmot a magyar szív megtermel, annak színe, kiviragozása, fénye a magyar nyelvben kifejezésre talál.

A magyar nyelv a mi végvárunk, ame-

lyet feladni, lerombolni nem lehet és nem szabad soha! Erre segítsen meg minket a Magyarok Istene!

Bácskai Hírlap. Azon pamflettek ellen ir, melyek Mamuzsich Lázár polgármester ellen Szabadkán megjelentek, s azt mondja, hogy az csak műveletlenségre és durvaságra vall s nem hiszi, hogy azok tartalmával bármely párt is szolidaritást vállalna.

Ó-Becse és Vidéke. A magyar nyelvről írván, azt mondja, hogy minden polgár tartsa meg saját anyanyelvét, ragaszkodjék ahhoz, művelje azt, de tudjon magyarul is. Fejtegeti a miniszter rendeletét, hogy az iskolákban a heti óra számok fele magyar nyelv írás, olvasás és tanítására fordíttassék. Üdvözlí a minisztert ezen hazafias rendeleté miatt.

Összetartás. (Zenta) E b r e d j ü n k czim alatt az elszegényedés okait fejtegetve, a munkára serkenti a közönséget, — (többet dolgozzunk, — és kevesebbet politizáljunk. Felemlíti a zentai halastót körül a munkás bolgár családok boldogulását, kik veteményekkel gazdagodnak, a talajjavítást sürgeti, a városi népkert értékesítését ajánlja konyha és gyümölcsészet előmozdítására, szóval a hasznos hajtó eszmék megvalósítása mellett tör lándsztat, mert csak így véli a város terheit apasztani.

Bajai Hírlap. Legégetőbb kérdésként mondja a rendőrség számának szaporítását abból az alkalomtól, hogy Baján egy köteleességében eljáró rendőrt az utcán leütöttek.

Bács-Kulai Hírlap. A város közigazdasági kérdéseivel foglalkozik s elismeréssel szól annak vezetőiről, hogy azt gondozzák s jó kezekbe van az letéve.

Bácskai Ellenőr. (Szabadka) Köztisztasági kérdések ezimen a nyári hónapokban veszedelmessé válhat egészségügyi elhanyagolások ellen ir. A terek és utcák locsolását, szemét kihordását, a Mária Terézia park rendbe tartását sürgeti.

Ujvidéki Hírlap. Kapuzárás a vezető czikkre, az iskolai év vége alkalmából ezt írja: Ti pedig, a tanítás mesterei ne csak tanítsatok, hanem neveljétek is mindannyian, mint ezt sokan közületek meg is teszik! Teremtsetek igazi független polgárokat e hazának, kik a magyar történelem igazságait tanulják, megismerik, a példaközü okuk, így érzelmekkel hirdetik egykor: „Szabad független Magyarország! Adjatok: tudást, adjatok akaratot! Nemzeti érzéssel hősköket lehet nevelni. E nemzeti érzés útörő az életpályán! Ez lelke a honpolgárnak; ez serkenti a küzdeésre, ez buzdítja a tette. Mig ez él a magyarban, addig erős marad.

Ujvidék. A régi Ház czim alatt búcsuzik a Sándor utcai képviselőháztól és annak volt szellemeitől. Deák, Andrássy, Szilágyi, Tisza kimagasló alkotásainak színhelyétől, hol a nagy evolúciók után Széll Kálmán, a hazafiúi belátás világitó zövénekét elől hordozva — a fúziót létrehozta a szabadelvű érzelmiek között — mely nagy hasznára válik a nemzetnek.

Hirek.

* **Kitüntetés.** Ó felsége a királyi madarosi Beck Nándort, a magyar Jelzáloghitelbank kiváló elnökét, bács-vármegyei földinkel udvari tanácsossá nevezte ki.

* **Nász a főispán családjában.** Latinovits Pál főispán leányát Ilonát f. hó 15-én vezeti oltárhoz Piukovits Elemér dr. miniszteri s. fogalmazó Budapestben a plébánia templomban. Násznagykor lesznek Latinovits János főrendiházi tag és Piukovits József országgyűlési képviselő. A fiatal pár nászutra indul.

* **Dalostély Zomborban.** A zombori Casinó-Dalárda f. hó 30-án II. alap-

szabályszerű dal estélyét megtartotta a Casinó termeiben. Igen szép számú közönség vett azon részt — gyönyörködve a válogatott műdarabok precíz előadásán. A kasinó egyesületi zenekar szépen adta elő Flotov Mária Nyitányát; az esti dal, nemkülönben Abrányi Kornél 4-ik magyar ábrándja zajos tapsokat aratott, ugy szintén Hubert „Magyar királyindulója” részeseült nagy tetszésben. Utána táncz volt — mely hajnali örökig tartott. Zene, kiszolgálás, étel ital jó volt, így tehát a jó kedv és hangos mulatság el nem maradhatott. A dalárda jó hírnevéhez méltóan ez alkalommal is kitért magáért.

* **A jótékony szerb nőegylet tombola mulatsága.** A városi díszpark (kioszk) előtti térségre már rég nem látott oly nagy és előkelő közönséget mint amilyen vasárnap ott összegyűlt. Ott volt úgy szólván az egész város intelligens közönsége. A tombola jegyek mind elfogytak, szép jövedelmét hajtva az egyeletnek Tombola után tánczra perült a fiatalság s a villany fény mellett késő éjjel jó kedvvel szölt a mulatság a lombos fak alatt. A kéfőn mulatokat, magán fogatok és villamos kocsik szállították haza, — az az pardon, Engel vállalkozó omnibusz, mert a villamos kocsik még nem közlekednek, csak az exportmalom hajtotta villamgép ivlám pái égték.

* **A zombori Corso.** Ma, csütörtökön este, szép Corsonkon, a kávéház előtt a filharmonikusok fűvő zenekara fog játszani. Mangliar Endre kávéhűsítőkről fog gondoskodni. Ott fog hullámanzi az esti hűsben városunk közönsége, dudolva a zenekarral a felkapott „rózsa bimbó — és a méh” románcot, melyet a zenekar oly szépen tud előadni. Ha vidéki idevetőde e szép képet látna, — bizonyára azt vélné, hogy valamely kies fiúrd helyen van, — pedig dehogyan ott, bár a melegbe mily jó esne a gőzfürdőben a hideg zuhany. Van szép ligetünk hová a fürdőt építhetnének, lenne hozzá közönségünk, mely alig várja, hogy már egyszer meglenne, — de hiába, ha a moittól nem tudják még városunkban megérteni, mert az chinai nyelven szól: gőzfürdőt Zombornak.

* **Ízraelita tanítók gyűlése.** Az „Orsz. Izr. Tanító egyelet”-nek Bács-Bodrog megyei fiókköre tegnap tartotta meg városunkban évi rendes közgyűlését, melynek és a szomszédos vármegyei izr. tanítóinak, valamint a helyb. izr. iskolaszökönek és hit. előjáróságnak élénk részvétele mellett. A vasuton érkező tanítókat Brauner Adolf és Pártos Samú helybeli izr. tanítók fogadták a vasut állomáson és az egyes hitk. tagok által rendszeresítikre bocsájtott magánfogatokon lakásukra szállították. Délután 5 órakor a hitközségi tanácssteremben mintegy bárommegyed óráig tartott előértekezletre gyűltek össze a tanítók, s ezen a másnapi közgyűlés elé terjesztendő indítványokat vitatták meg, s az ezek fölött hozandó határozatokat állapították meg. Az előértekezlet után Erdős Jakab a bajai izr. polg. iskola igazgatójának, mint a megyei izr. tanítóegylet elnökének vezetése mellett Gráff Nikáz kir. tanfelügyelőnél testületi leg tiszteletgek a tanítóegylet tagjai, akiknek nevében a vezető elnök intézett szép üdvözlő beszédet a tanfelügyelőhöz az őt nemrégiben ért legmagasabb kitüntetéshez. A kir. tanfelügyelő megatottan mondott köszönetet a szives üdvözlötét, s hosszabb beszédében, melyet lépten-nyomon lelkes eljenzések szakítottak meg. méltatta az izr. tanítók hazafias működését és meleg elismeréssel adózott szeretett „munkatársainak” a magyar zsidó iskola megteremtéséért és fokozatos fejlesztéséért. A tisztelegés után a tanítók szállásukra tértek, ahol mindenütt a legszívélyesebb vendégszeretethez részesültek.

Este a „Vadászkürtben” ismerkedő estélyt tartottak, amelyen az izr. iskolaszökö és hitk. előjáróság is szépen volt képviselve. A kedélyes ismerkedő csak nem éjfélig tartott, s mindvégig a jökövdi uralkodott benne. A tulajdonképpen gyűlés tárgysorozata a következő volt: 1. 9-kor Istentisztelet az izr. templomban. II. 11. Előnkö megnyit, mondja Erdős Jakab bajai igazgató, einök. 2. A jegyzőkönyv felolvasása, hitelesítése és új hitelesítők kiküldése. 3. Mit tehet a zsidó iskola a szülői ház vallási indifferentismuskával szembeni külföldösen a gyermekeknek a vallás, rituálékban való nevelését illetőleg? Előadja Nagy József bezdáni tanító. 4. Kísérlet a fizika köréből az elemi iskola V. és VI. osztályában. Bemutatja Reisz Irén bajai polg. isk. tanító. 5. Az iras tanításáról. Szabad előadás, tartja Erdős Jakab bajai igazgató, einök. 6. Esetleges indítványok, melyek az előértekezleten a jegyzőnek írásban átadtak. 7. Tisztelegés. 8. A jövő üléshelyének kiűzése. Kivánatos, hogy e nagyértékű paeadogia értékes minden egyes részletére kiterjeszkedjünk, ezért a legközelebbi számunkban adjuk a gyűlés felolvasásának egész hű képét. Most is megemlíti ezt, de lapunk terjedelme ma ezt meg nem engedti. — Jelenleg csak annyit, hogy az itteni izr. hitközség előjárósága és iskolaszöke szives vendéglátásban részesítette a kör tagjait.

* **Rendőrségünk figyelmébe.** A vasarnapi munkásunk betartását a törvény követeli. Nalunk ezt nem igen respektálják. Vasárnaponkint, midőn a város közönsége d. e. sz. misére megy, a Corson, — délután meg midőn a bajai úton tölti ki a nép a városi ligetbe — a tüvet kasszálók munkáján megbotrunkozik a közönség. Ha Hodsághon a német, lekaszáit heréjét vasárnap hordja be a községre lovai s tehenédek és ezert megbüntetik szigorúan, úgy felhívjuk a rendőrségünk figyelmét arra, hogy szerezzen a törvénynek érvényt s tanítsa ki a fülérleket, hogy a hétnek elég napja van a lúkaszására, — de vasárnap az ily munka mindenkit megbotrunkoztat s hozza még midőn Péter Pál ünnep napján történik az.

* **Épül az új templom.** A templom bizottság Hauke Imre polgármester elnöklete alatt hétfőn folyó hó 30-án ülést tartott, melyen a tagok teljes számmal vettek részt. Elnök bejelenti Császka György kalocsai Érsek levelet, melyben köszönetét fejezi ki a város közönségének hogy őt Zombor város díszpolgárrá választotta, halálának csekély jele gyanánt ismét 1000 koronát adományozott ezen alkalommal a zombori új templom építésének költségeire. A bizottság lelírátilag köszönte meg ez újabb adományt. Hameder Károly zombori dérek polgártársunk s marha-kereskedő egy oltár felállítását jelentette be szl. Vendé mint a szarvasmarha kereskedők pártorusának tiszteletére. Az adományozó intenczióhoz képest az oltár igen szép fog lenni. A rózsafűzér testület, melynek élén Ewald Jakab zombori lakos és az új templom régi lelkes híve áll — egy oltár felállítását jelentette be a boldogs. szűz Mária tiszteletére. Ezen oltárra a zombori szegénység adja össze fillérjeit mindennapi kézi munkájából, — a hitbuzgó szegény népek ilyetténi óhaját a bizottság kétféle mérlegelve és tiszteletben tartva, bevárja azon néhány hónapi időt, míg a már összegyűlt 14 ezer korona a megfelelő összegre nem nő, hogy abból egy szép Mária oltárt fel lehessen állítani. Józits Gyuka gazdag zombori földbirtokos övegy testvére egy szép Mária oltár felállítását magára vállalta. Mint látjuk, a templomban oltár lesz elég, ha hozzá vesszük még övegy Fernbach Antalnak férje emlékére felállítandó szl. Antal oltárt, — úgy mellékoltárokból nem lesz hiány. A főoltárra

növe az építő bizottság szintén intézkedett, — a mennyiben az 1862-ben elhalt Németh Jánosné szül. Martinovics Borbála asszony által hagyományozott két ezer forintot a hagyományozó nőnek a végrendeletben kifejezett óhaja és akaratának megfelelőleg a főoltár felállításának költségéhez fogja esatolni. Minden félreértés elkerülése végett jelenthetjük, hogy az eredeti és pótvégrendeletet ráttuk, de abból egy árva betűvel sem lehet kivonni, hogy a végrendelező külön állást, mellék oltárt vagy pláne szent. Borbála tiszteletére emeltessék az oltár, — hanem csak annyit mond: két ezer új forintot hagyok a zombori új templomba felállítandó új oltárra. Előző beutaltja Buday Gerő kir. állami főgymn. hittanár és városi bizottsági tagnak egy igen szép — alba — templomi misemondó ruha ajándékát, melyet a bizottság hálás köszönettel vesz. Be lett mutatva a két torony közé az oromzatra állítandó a templom védőszentjének szent. Istvánnak szobor mintáját. A szobor hatalmas aranyú, nagy lesz — és igen emelni fogja a templom védő szentjének szent. Istvánnak szobor-mintáját. A szobor hatalmas aranyú, nagy lesz — és igen emelni fogja a templom homlokzatát. A szobor meg lett rendelve. A stáció képekre kivánatos volna, ha azt a gyűjtő bizottság intézősége kezébe venné, — és így mint gókaival kalvária szép stáció képeinek gyűjtésénél fel szolgáltani egy, két vagy akár három családot hogy rendelkezni meg egy-egy képet, de persze úgy, hogy az adományok nevei a késő nemzedék építésére a képen látható betűkkel megörökíthessenek. Egyes gazdag bonyeváz családok alig adtak még valamit is az új templom javára, — annak midőn betelezési közeleg, nem rossz aratási kilátások mellett, kellő időben és arra alkalmas, közkedvelet egyének kiválasztásával illetve felkérésével bizton remélhetni, hogy a stáció képek s még hiányzó tárgyak csakhamar begyűlnek.

* Gozdsu Elek Kúlán. Dr. Gozdsu Elek a zombori kir. törvénz kintűnő elnöke, aki az irodalom terén is előkelő helyet vívott ki magának, ki klasszikus elő adásaival annyira meghódította a zombori közönséget, a kulai kaszinóban f. hó 5-én felolvasást fog tartani. Gozdsu felolvasása iránt nem csak Kúlán, hanem az egész környéken is nagy az érdeklődés, — s kíváncsisággal várják irodalmunk e jelesének előadását. Kula egész inteligen cija ott lesz az esténlyen, — melyet tánczvizsgalom fog követni.

* Olajfestményű képkiallítás. Zomborban a Szemes féle két fekete lö vendégdíj dísz termében szombaton július 5-én és a következő napokon olajfestményű képkiallítás lesz, több magyar és külföldi művész műveiből. Belépti díj nem lesz. A képek jutányos áron el is adatnak. A kiallítás reggel 9 órától este 6 óráig nyitva lesz.

* Csendőrök harozá. A bodromonostorszei búcsú véres verekedés és zsanáruony okozta halál rekesztelte be. A nagyvendégelőben magyar legények ontották egymás véit, a Pavosev-féle kocsmában pedig sokazok verekedtek. Ez utóbbi helyen a verekedők le akarják fegyverezni a közbelelépő csendőröket, mire a csendőrs egyik legénye Ivics Jakabot keresztül döfte. Halva álltek háza.

* Eljegyzés. Mohácsy Béla szivaczi tekintélyes fiatal tanító eljegyezte a mult napokban Hetteszheimer Juliska kisasszonyt, Hetteszheimer Jakab előkelő földbirtokos kedves és szép leányát, Új-Szivaczon.

* Verekedés. Vasárnap délután 5 óraker Gomboson, a nagy búcsu alkalmával, Vidákovich vendégelőjében mulatozás közben összeszóllaltak Oszlanszky György, Hojnál József, Kálóczy Mihály, György András és

Csöndör János. Az összeszóllalkozásból végre verekedés lett, miközben Csöndör az utcára szökött, előbbi négy azonban utána rohant és nagy néptömeg szemelattára összeszurkáltak. — Az orvos azonnal bekötözte életveszélyes sebeit, Felépüléséhez kevés a remény. A tetteseket a csendőrök Apatinba a bírósághoz szállították.

† Gyászír. Garay Károly bácsi plébános, ki huzamosabb idő óta betegeskedett életének 58 ik évében meghalt.

* Hirdetmény. A Bács Bodrogh vármegye „Gazdasági egyesülete” által O Becsén 1902. évi július hó 6-án vasárnap tartandó lókiállításra egybekötött lódíjazás alkalmával az O-Becsén alakult rendezőség az O-Becse—Bács Petrovoszeli felső közési úton löversenyt rendez. Futamok: I. Járási tenyészők versenye. Távoltság 1600 méter. Részt vehet, minden az óbecsei járás területén lakó tenyészőnek tulajdonát képező 2—6 éves lova, telivérnek kizárásával. Lovagolhatja a tulajdonos, vagy megbizottja. I. díj 150 korona. — II. díj 100 korona. — Nevezési díj 2 korona. II. Vármegyei tenyészők versenye. Távoltság 160 méter. Részt vehet minden Bács-Bodrogh vármegye, Baja, Szabadka, Zombor, Újvidék városok törvényhatóságai területén lakó tenyészőnek tulajdonát képező 2—6 éves lova a telivérnek kizárásával. Lovagolhatja a tulajdonos, vagy megbizottja. I. díj 150 korona. — II. díj 100 korona. — Nevezési díj 2 korona. III. Urlovas verseny. Távoltság 1600 méter. Részt vehet minden Bács-Bodrogh vármegye, Szabadka, Zombor törvényhatóságok területén levő urlovas, saját vagy bármely a fenti törvényhatóságok területén lakó urtenyészőnek tulajdonát képező lóval. I. díj az óbecsei úrihölgyek díja. — II. az óbecsei úrihölgyek díja. — Nevezési díj 5 korona. Nevezéseket 1902. évi július 6-ának reggeli 9 óráig elfogad Kovács Ferencz úr, a gazdakör titkárja. A verseny rossz időjárás esetén is meg fog tartatni. Totalisateur fogadásokat Mrávit Lukács úr tartja. Hideg buffetról, italok és hűsítőkről gondoskodva van. Helyárak: I-ső osztályú tribünjegy 2 korona. II-ik osztályú tribünjegy 1 korona, I-ső osztályú állólhely 40 fillér. Jegyek előre válthatók Szmik Gyula és Poppovits Vojin urak gyógyszerüzaraiban. Mrávit Lukács és Lóvni Lajos urak kereskedéseikben és a verseny idején a pénztáraknál. Kezdeté 1902. évi július 6-ának délutáni 3 órája. Versenyintézőség. Omnibusz közlekedés a piacztértől a versenytérig 30 fill.

* Áthelyezés. A temesvári magy. kir. posta-és táviró igazgatóság Újvári Lucian posta táviró tisztet Bajáról N. Pankára helyezte át.

* A Duna kincse. Midőn az Apatin és Baja között közlekedő magyar személyhajó a napokban Mohácsnál kikötött, Dömötör hajóskapitány letérülte kezével kabátjára szállt port; e közben azonban leeszott újjáról egy 300 korona értékű drágaköves gyűrűje és a Dunába esett.

* Bácsmegejei ügyek az iparkamarában. A szegedi kereskedelmi és iparkamara ülésén a következő ügyek kerültek tárgyalás alá: A szabadkai rendőrkapitányi hivatal véleményezésére megküldi az ottani téglagyári munkarendet. A zombori rendőrkapitányi hivatal átirta végeladási engedély véleményezéséért. — A bács-bodroghvármegyei vasutak érdekelt közönségének előterjesztése a személyszállító vonatok szaporítása és a menet rend javítása érdekében. — Baja város polgármesterének átirta vélemény közléséért, hogy a Szent Antal-napi búcsúon résztvehetnek-e a vidéki iparosok és kereskedők?

* Lapunk hátralékos előfizetőinknek ma postai utalványt mellékelünk; kérjük azt felhasználva, az előfizetési díjat minél előbb beküldeni.

* Válasz a Zombor és Vidékének. Országos ünnepet ült a tudományos világ, midőn vármegyénk szülőtte Than Károly a kiváló vegyész tanár ünnepele jubileumát és mi O-Becse közönségét figyelemzetve elvártuk, hogy mulasztásit helyre fogja hozni és ő is sietni fog leróni tiszteletét európai hírű nagy szülőtte iránt. Nem csalódtunk, s kellemesen vesszük az ilyen fajta „választ” O-Becse képviselő testületé június hó 23-án közgyűlést tartott, melyen dr. Grünbaum nagy figyelem között rámutat arra, hogy a közönségnek mulasztást követett el, a mikor városunk nagy szülőttét Than Károly egyetem tanárt és főrendházi tagot jubileuma napján nem üdvözölte. Az után így folytatva: De jóvá tennünk lehet e mulasztást és azért indítványozza, hogy jgkyknyi kivonattal és díszes felirattal üdvözöltessek világ-hírű földünk. Nem óhajta jobbebben esetenli Than nagy érdemeit, hiszen mindenké ismeri ezt, de meg kell említenie, hogy neki köszönhetjük nagytermék díszét képező Than Mórnak pompás festményét és könyvtárát. Megérinti hogy mint 48-as honvéd-tiszt a hazajáért is harcolt. Az üdvözöl irat szerkesztésére ékes tollu főbírákat dr. Balaton Gyulát, Kovács F. plébánost és Mihály jegyzőt ajánlja. — Az indítványt a közgyűlés éljezússzel és zajos helyesléssel fogadta el. Erre Kovács plb. megtoldta az indítványt azzal, hogy Than emlékének maradándóvá tételére választassék meg a község díszpolgárává. Ugy ez az indítvány, mint Mihály jegyzőnek amaz indítványa, hogy az utca, a hol születte, Than-utczának neveztessek el, elfogadtatván, dr. Tripolszky ajánlatára még kimondatott, hogy az üdvözöl iratot dr. Balaton, Paukovits, dr. Grünbaum, Kovács és Mihály tagokból álló bizottság személyesen adja át.

* Sertes kiviteli tilalom Bács-Bodrogh vármegyéből. A sertésvesznek Ausztriában történt behurcolása miatt Bács-Bodrogh vármegye a patini, b.almási, bajai, hodszági, kulai, nemetpalánkai, topolyai, újvidéki és zombori járásai-ból tilos a sertéseknek Ausztriába való bevitelre. Ezenkívül ragadó száj és körömfájás betegség fennállása miatt az ezen betegségre fogékony állatok Ausztriába nem szállíthatók O Becse, Turia, Tittel és Zenta területéről

* Színház Baján. Pesti Ithász Lajos szintársulata szeptember 15-én kezdi meg Baján az előadásokat mely november 1-ig fog tartani.

* A leányszöktetők ellen. Széll Kálmán mint belügyminiszter a törvényhatóságoknak rend. letet küldött, a melyben meghagyja, hogy tegyenek sürgős előterjesztést az utóbbi időben gyakorivá lett leányszöktetés megállítására. Tudvalóleg különösen a déli vidéken, a szerb faluk népénél van divatja a leányszöktetésnek.

* Kántorképző pótanfolyam Szabadkán. Az orsz. magyar Cécilia egyesület, hivatasának megfelelőleg minden rendelkezésére álló eszközzel előmozdítani óhajtván hazánkban az egyházi ének és zene javítását, elhatározta, hogy az idén Szabadkán kántorképző tanfolyamot tart, mely f. aug. 25—30. terjed. A tanfolyamon részt venni kívánók ezen szándékat akár fr. Bundala János urnál (Cécilia e. igazgatójánál, Bpestén VIII. Mária Terézia tér. 9.), akár Kersch Mihály szabadkai hitoktatónál f. aug. 10-ig jelentésék be. A jelentkezők ingyen lakást kapnak s utazási kedvezményben is részesülnek.

* Az „Újvidéki Katholikus Olvasókör”-ből kifolyólag temetkezési egyelet van alakulóban. A felvételi díj 2 illetve 4 korona és minden egyes tag halálakor 20—20 fillér fizetendő a temetési járulék 100 korona. Híveink már is szép

számban jelentkeztek tagfelvételre, de ajánlatos, hogy még többen lépjenek ezen körébe, mely az emberszeretetet igóit irta zászlójára.

* **Adományozás.** Ferbach Péter országgyűlési képviselő az apatini kath. leányegyletnek házvétel céljaira 200 koronát adományozott.

* **A gőzgép kezelők s kazánfűtők** képestő vizsgái Szegedén július hó 10 én délelőtti 9 órákor fogtak megtartani a vasúti hídnál levő városi vízműtelep helyiségeiben. A vizsgálati kérvények helyesen felszerelve, a kerületi kir. iparfelügyelőséghez (Szeged, Szilágyi-utca 1. sz.) küldendők.

* **A rejtélyes bács-almási leány.** Néhány hét előtt, az akkor Szegeden tartózkodó angol tiszték megvásárolt lovai számára érkezett a rókusai állomásra egy kecsirakomány széna. A kocsi tetején felhollan találtak Kvala Balázs 20 éves bács-almási születésű kertészlegényt, akit beszállítottak a városi kórházba. Ott nem tudott vagy nem akart felvilágosítást adni róla, vajon miképen került a kocsi tetejére, de minden valószínűség szerint zónázni akart. Az út fáradalmait már kipihente és a kórházból utánk eresztették, azonban a rendőség pártfogásba vette, nehogy kénytelen legyen megint zónázni. Hazatoloncoltak Bács-Almásra.

Irodalom.

— A „Vasárnapi Újság” június 29-iki száma 22 képpel s a következő tartalommal jelent meg: „Az angol koronázás” (képekkel: VII. Edvárd király és Alexandra királyné a trónon ülve; VII. Edvárd király szobra; Szent-Edvárd koronája; IV. György angol király koronázása). — Költmények: „Csak hull, csak ömlik” Bárd Miklóstól: „Arany szobra előtt” Somkutitól. — Regénytár: „A kormányzó felesége.” Elbeszélés (képekkel). — „Elfrida” (képekkel). — „Végig a kövess uton.” Elbeszélés, Iria Gyöngyössy László. — „A hat Edvárd” (Angolország Edvárd nevű királyainak arcképeivel). — „Dányó visszavonulása a szinészettől.” Uj adatok, közli Naményi Lajos. — „Jégszállítás a csorbai tóból” (képekkel). — „A nagy trüfön előtt.” — „Az alagi versenyterrről” (Oró Lajos rajzával). — „György szász király” (arcképpel). — „Teledigraphia.” — „A new-yorki Platiron” (képekkel a new-yorki legújabb óriási magasságra házépítéséről). Szemere Attilától. — „W. Krammer Teréz mint Fedora” (képpel). — „Lovak számára készült párisi nyári kalapminták.” — Irodalom és művészet. Közintézetek és Egyetlek, Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg stb. rendszeres hetente rovatok. A „Vasárnapi Újság” előfizetése ára negyedévre négy korona. „Politikai Újdonságok”-kal és „Világkróniká”-val együtt hat korona. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest, IV., ker. Egyetem-utca 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap” legelőcsőbb újság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

Laptulajdonos: **Oblát Károly.**

2559 szám
kig. 902

Pályázati hirdetés.

Bács-Vaskút községben 600 korona fizetéssel javadalmazott **végrehajtói állás** lemondás folytán üresedésbe jövén, felhívom a pályázni óhajtokat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket **follyó évi július hó 20-ig** alulirt hivatalhoz annál is inkább küldjék be, mert a később érkező folyamodványokat tekintetbe nem veszem.

Baján, 1902. évi június hó 27-én.
(P. H.) **Vojnits Máté** s. k.
főszolgabíró.

Egy jó házból való fiu (izr.) tanonczul

felvételük

Wámoscher Mihály
rőfősüzletében
Prigl.-Szt.-Iván.

Svájci óra-ipar.

Csak 16 kor.

Szakértőnek, tisztelnek posta, vasár és rendeltetési órák, valamint minidenkinek, kin-k jó órára szükség van, szives tudomására hozzuk, hogy mi az eredeti genfi 14kar, elektro-arany-plaque remontr órák óráshüttes rendszer egyedül elarusitást átvettük. Ezen órák antimagnetikus. Precíz és szakszerűen állítva, pontosabban vannak szabályozva és kipróbálva és minden egyes órára három évi irásbeli garántát vállalunk. Az óráktoit, melyek három fedélből, egy rugós fedélből (Svájcei három évi irásbeli és legpontosabb kiállítású és az ujonnan felülát ászolult változatlan amerikai, goldin éretől készülnék, vannak átvonva, mitől egy eredeti hasonlatosságuk a valódi arany órákhoz, hogy meg szaktörök által sem kiülbözthetők meg egy 200 korona értékű valódi arany óráttól. A világ egyedüli órája, mely soha nem szaktól el valódi arany kincsét 10.000 után enlést és kincsét 3000 díszes levelet kaptunk 6 hónap leforgása alatt. Az egy ural vagy női órák csak 16 kor. Vím- és bermetvo. Minden órához egy bírók ingyen. Legpontosabb és leghosszabb arany-plaque-lánok urak és hölgyek részére (nyakláncok is) 4, 5 és 8 korona. Minden nem felül órák kincsét nével visszavetjük, miáltal semmi kockázata. Szakértőnek vagy a pénz elérésre befűlése ellenében —

Uhren-Versandhaus „Chronos“ Basel I. (Schweiz).
Lásdék Svájcba 26 bill. levelet kapk 10 filléres bélyeggel sítatva küldendők. — Magyar levelezés.

Clayton & Shuttleworth
mezőgazdászati gépgyártók © Budapesti Vasútkörvi 63. sz.
átal a legújabb és legkényesebb árák mellett általában

Locomobile és gőzszéplő gépek készletek
továbbá járgány-csoprogok, hóhér csop., víznyir rosták, aratógépek, szénmagyító, szarnak.

Columbia-Drill
legjobb sorvetőgépek, szénkavakók, repavágók, szénkavakó-morszálok, csatlók, öng-malmok, szénkavakó-akók.

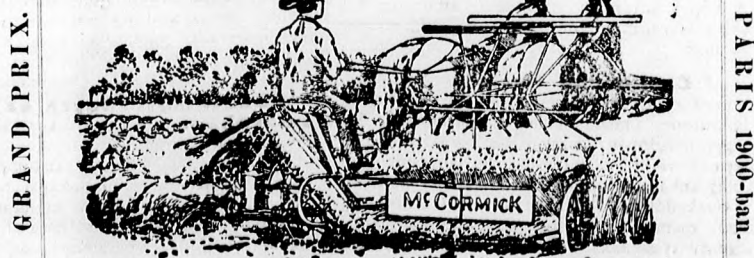
3- és 6-szárú 2 1/2 és 3 méteres egyéb grázit vagy rőpök.

Legújabb díszes díszes kinc
minta, nagyon is iram, ement
kült. kinc.

Lincolni törzsvárunk a világ legnagyobb
locomobile- és cséplőgépgyára.

Mc. Cormick Harvesting Machine-Company.

(Chicago-i aratógépgyár.)

GRAND PRIX.

P R I S 1900-ban.

Kéveköto aratógép, — Fűkaszalógép, — Kősztrűkészülék, — „Daisy” marokrakó aratógép, — Szénagyűjtő gereblye és Kévekötofonal gyártmányai.

Ne vásároljon, míg gépienket nem látta s árainkat nem kérdezte. Olcsó tartalékreszek óriási raktára. Tessék mintakönyvet kérni!

VILLIAM J. STILLMAN igazgató. **BUDAPEST, V. ker. Váci-ut 30.**

Képviselők: Spitzer Jakab Zombor.

A magyar kir. államvasutak nyári menetrendje.

Sommer-Fahrordnung der königl. ung. Staatsbahnen.

Érvényes 1902. évi május 1-től. — Gültig vom 1ten Mai 1902.

Oda Budapest k. p. u. — Zimony — Belgrad. Vissza

k. expr.	szem. v.	lv. sz. sz.	gyors v.	szem. v.	szem. v.	ind.	BUDAPEST k. p. u.	érk.	k. expr.	szem. v.	sz. m. v.	gyors v.	szem. v.	lv. sz.
11.20	7.40		2.40	3.35	10.20	nd.	BUDAPEST k. p. u.	érk.	11.20	7.05	10.05	1.05	6.40	
2.44	12.33		5.47	8.23	4.05	érk.	SZABADKA	érk.	7.57	11.50	5.20	9.46	1.56	
2.51	1.22	4.10	5.56		5.37	nd.	SZABADKA	érk.	7.52	10.48	7.40	9.34	1.21	7.11
	1.51	4.45			6.05		Csanatavér			10.16	7.05		12.56	6.75
	2.18	5.18	6.27		6.34		Bács-Topolya			9.52	6.40	9.02	12.34	5.41
	2.44	5.45	6.42		7.02		Hegyes-Feketehegy			9.22	6.06	8.46	12.06	
	3.05	6.10	6.56		7.22		Verbász			9.01	5.42	8.33	11.48	
	3.26	6.44			7.42		Orkeér			8.36	5.13		11.29	
	3.44	7.05			8.07		Kiszász			8.16	4.51		11.13	
4.23	4.06	7.30	7.41		8.29	érk.	UJVIDEK	nd.	6.18	7.51	4.24	7.50	10.52	

Oda Szabadka — O-Becse. Vissza

V. V.	SZ. V.	ind.	SZABADKA	érk.	V. V.	SZ. V.
5.10	1.30		Békova	8.27	4.58	
5.38	1.58		ZENTA	7.01	3.40	
7.00	4.50		Ada	5.51	2.19	
8.12	5.27		Mohol	5.30	2.02	
8.35	5.42		Bács-Petrovosszellő	5.04	1.37	
8.55	6.02	érk.	O-BECSE	4.35	1.10	
9.21	6.28					

Oda Szeged-Rókus — Zenta. Vissza

V. V.	SZ. V.	ind.	SZEGED-ROKUS	érk.	V. V.	SZ. V.
4.15	2.00		Röske	9.32	5.40	
4.40	2.23		HORGOS (136)	9.09	5.18	
4.58	2.42	érk.	Horgos	8.58	4.49	
5.01	2.50	nd.	Bács-Martonos	8.20	4.31	
5.20	3.09		O-Kanizsa	8.06	4.17	
5.43	3.32		Adonyan	7.37	3.53	
6.05	3.54	érk.	ZENTA	7.10	3.28	
6.30	4.19					

Oda Szabadka — Baja. Vissza

SZ. V.	SZ. V.	SZ. V.	ind.	SZABADKA	érk.	SZ. V.	SZ. V.	SZ. V.
4.50	1.47	6.43		Csikéria	9.37	12.43	10.28	
5.29	2.22	7.18		Bács-Almás	9.04	12.10	9.52	
6.10	2.54	7.50		Almás	8.42	11.48	9.23	
6.16	3.00	7.56		Bikity-Boisd	8.27	11.33	9.02	
6.45	3.25	8.25		BAJA	8.02	11.08	8.34	
7.24	4.00	8.59	érk.		7.25	10.32	7.43	

Oda Baja — Ujvidék. Vissza

V. V.	V. V.	SZ. V.	SZ. V.	ind.	BAJA	érk.	SZ. V.	SZ. V.	V. V.	V. V.
4.00	1.15	3.23	3.23	érk.	Zombor (ék.)	6.20	11.20	7.00		
4.11	1.25	3.57	3.57	nd.	Zombor-vásártér	6.13	11.13	6.52		
4.25	1.38	4.07	4.07		Penzbach-szállás	6.04	11.04	6.41		
4.51	2.01	4.16	4.16		Zárkövác	5.56	10.56	6.32		
5.09	2.16	4.30	4.30		O-Sztafár	5.42	10.42	6.15		
5.37	2.39	4.49	4.49		Bresztovác	5.27	10.28	5.51		
5.56	2.56	5.12	5.12		Hódagh	5.02	10.02	5.23		
6.15	3.14	5.35	5.35		Parabuta	4.43	9.45	4.43		
6.25	3.23	5.51	5.51		Paraga	4.22	9.25	4.10		
2.25	6.51	3.51	3.51	nd.	Bulkesz	4.05	9.07	3.29		
2.31	6.57	3.57	3.57	érk.	Petrovác-Glozsán	3.50	8.55	3.14		
2.41	7.07	4.07	4.07		Futak	3.39	8.44	3.00		
2.50	7.16	4.16	4.16		Ujvidék	3.10	8.16	2.20		
3.06	7.30	4.30	4.30			2.45	7.55	1.40		
3.35	7.49	4.49	4.49							
4.05	8.10	5.12	5.12							
4.46	8.35	5.37	5.37							
5.00	8.49	5.51	5.51							
5.40	9.16	6.09	6.09	nd.	GAJDOBRA	3.50	8.55	3.14		
5.54	9.30	6.23	6.23			3.50	8.55	3.14		
6.16	9.45	6.38	6.38			3.39	8.44	3.00		
6.59	10.10	7.03	7.03			3.10	8.16	2.20		
7.13	10.31	7.25	7.25	érk.	UJVIDEK	2.45	7.55	1.40		

Oda Szeged-Rókus — Szabadka. Vissza

sz. v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	veg. v.	ind.	SZEGED-ROKUS	érk.	veg. v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.
3.05	8.10	11.45	4.22	8.43		Röske	7.01	1.46	3.24	7.26	12.12	
3.22	8.27	12.01	4.38	9.09		HORGOS	6.42	10.31	3.09	7.11	11.57	
3.35	8.42	12.15	5.53	9.36		Királyhalom	6.25	10.18	2.55	6.58	11.44	
3.50	8.55	12.28	5.06	9.57		Pálos	5.58	10.05	2.36	6.45	11.31	
4.05	9.08	12.41	5.21	10.17		SZABADKA	5.42	9.53	2.24	6.33	11.18	
4.17	9.19	12.53	5.32	10.35	érk.		5.25	9.40	2.10	6.20	11.05	

Jegyzet. Az esti 6 órától reggeli 5 óra 59 percig terjedő éjjeli idő órázárai kövér betűkkel vannak nyomtatva.

A menetrend baloldali számai felülről lefelé, a jobboldaliak pedig alulról felfelé olvasandók.

Anmerkung. Die Stunden von Abends 6 Uhr bis Morgens 5 Uhr 59 sind fett gedruckt.

Die Zahlen auf der linken Seite sind von oben abwärts, und die auf der rechten Seite von unten aufwärts zu lesen.

FEOLININ

Dr. J. Feolinin

Dr. J. Feolinin

Dr. J. Feolinin

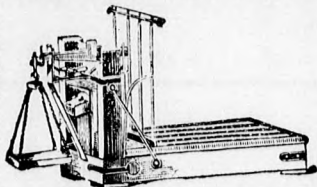
Somatosé

oldható használatra
a has tüdőgyulladás
májgyulladás, a
szívizomgyulladás
és a tüdőgyulladás
kezelésére
alkalmas
orvosi szer

Dr. J. Feolinin

Dr. J. Feolinin

Dr. J. Feolinin

Tavaszi Sportezikkek
Lawn-Tennis, Football,
Ping-Pong, kerékpározó,
uszó, utazó valamint **lovag-**
 ló sportezikkekről megjelent leg-
 újabb képes árjegyzékemet kívá-
 nra ingyen és bérmentve
 küldöm.

Schottola Ernő

Budapest, Andrássy-ut, Fonciere palota.

Borok 30

valóslágerakét
 készíted.

krájezár
 literje

házhoz is szállítva.

Továbbá **ó-borok, cognak, likő-**
rők, szilvorium, törkök és bor-
eczet üvegekben; a legolcsóbb
 áraikon.

Fischer-féle bor-nagykereskedés
Zomborban,

az újtemplom mögött, Zsubory-féle ház.

**Cséplő-
 garnitúra**

8-as löerejű, egészen jó karban, teljes
 felszereléssel, jutányos áron, szabad kéz-
 ből **eladó.** Bővebbet:

CSIHAS BÉLA úrnál.

Levélbeli megkeresések Szóntára
 (post-restant) küldendők.

**A Nagyszabeni
 Földhitelintézet**

**törlesztéses
 kölcsönök**

engedélyez rendkívül előnyös föltételek
 mellett földbirtokokra és nagyobb vidéki
 városokban — megelőző helyszíni szem-
 le után — bérházakra is. A tőke a kam-
 at-fizetéssel együtt felévi részletekben
 törlesztetik 30%, 38 vagy 40% év alatt.
 A kölcsönök készpénzben fizetnie-
 nek ki a záloglevelek teljes név-
 értékében. Kölcsönajánlatokat elfogad
 és minden fölvilágosítással készségesen
 szolgál

Halmi Mór

Barok és Jelszalogkölcsön-üzlet
Szeged, Tisza Lajos-utca 27.

„SIRIUS“

acetylen világítási vállalat
BUDAPEST, VII., Erzsébet-körút 33.

Az egész világon — Németországban is — szabadalmazott fejlesztőjével, mely
 a nagy. techn. muzeum igazolványa szerint az

egyetlen feltétlen biztos

minden **robbanást** vagy más **veszélyt kizáró készülék,** elváltaja **kas-**
télyok, aradalmak, vendéglők, kávéházak stb. stb. **legjobb és leg-**
olcsóbb berendezését.

A már eddig eszközölt több 100 berendezésről bizonyítványok, valamint költ-
 ségvetés ingyen és azonnal.

Képviselő: **Deutsch Ede Zombor, Farkas-utca 88. szám.**

Házeladás

Zomborban, Kalap-utca 584.
 házászám alatt levő 4 utcái 3 udvari
 szobából 2 konyha, 2 pince, nagy
 udvar és kertből álló, csinosan épült
 házat szabadkezből, előnyös fizetési mó-
 dozatok mellett eladásra ajánlja

SZÜCS ÖDÖN éség
 Bajza.

CARBOLINEUM

Avenarius szabadalom.

25 év óta kiprób. fakonzerváló-szer

Utánzatoktól óvakodjunk.
 Carbolineum-gyár R. Avenarius, Amstetten,
 Alsó-Austria.

Iroda: **Bécs III./1 Hauptstrasse 18.**
 Eladási hely:

Hay Ignác Zombor.

Az egyedüli valódi angol

A. Thierri gyógyszerész BALZSAMA

Egészségügyileg megvizsgálva és jóváhagyva.

Az üvegek esomagolása törvényileg védve van.

Allein echter Balsam
 aus der Schützungs-Apparate
 des
 A. Thierri in Pragrad
 bei Faltisch-Sauerbrunn.

Ezen balsam úgy külsőleg, mint belsőleg használandó. 1. Egy fe-
 lülmulhatatlan hatású gyógyszer ez tüdő- és mellbeteg-
 ségeknek, enyhíti a hurutot a nyálkát feloldja, elosz-
 latja a legfájdalmasabb köhögést és gyógyítja a régi
 bajokat is. 2. Különben hat torokgyulladásnál, rekedtség és min-
 denféle torokbajoknál stb. 3. Elhajt minden lázas állapotot tökéletesen.
 4. Gyógyít feltűnően, gyorsan gyomorgörcsöt, kólikát és szagatást. 5. Eny-
 he hashajtó és vértisztító szer, tisztítja a veséket, eloszlatja a képzelt be-
 betegéseket és erősíti az étvágyat, valamint az emésztést. 6. Előnyösen ha-
 fogfájdásnál, lyukas fogaknál és mindenféle fog- és szájbetegségeknek, me-
 szünteti a fehérgéget, a száj és a gyomorból eredő rossz szagot. 7. Csó-
 dászor mindenféle sebekre, forró és más bőrküritések, szemölcsök, égés-
 sebek, megfagyott tagok, megszünteti a fejtűjást, fejtájszt
 közhányt és fültűjást stb. Pontosan megfigyelendő a zöldre
 árnyéka vedője, mint fent látható. — Hamisítások ellen leg-
 jobb védekezés közvetlen beszerzése a gyárból eredeti dobozokban portó-
 mentesen osztrák-magyar birodalom postádólmásához 12 kis vagy 6 nagy
 4 korona, Bosznia- vagy Horvátországba 4 korona 60 fillér. Kevésbé nem
 küldetik. Szállítattak csak az összeg előlegesen bekiűlés-elle-
 nében vagy megfelelő előleggel.

Miért szenved Ön? mikor Önnek rendelkezésére áll olyan szer, amely minden rég-
 sebet fájdalom és veszedelmes operáció nélkül meggyógyít az

A. Thierri gyógyszerész egyedüli eredeti

Centifolia kenőcsével.

amely felülmulhatatlanul gyors gyógyítási mintafáj-
 dalmak enyhítési képessége tekintetében. A valódi Centifolia kenőcs a
 alkalmazást ad: a gyermekágyasok mellfájdalmánál, a tejelválasztás pangásánál, mellkeményoi-
 póseknél, orbánczánál, mindenféle régi sérüléseknél, a lábak és kezek nyílt sebei-
 nál, dagadt lábaknál, sőt még esontszinál is; ugyszintén vágott, szírt, lőt és zúzott sebek-
 nél, mindenemű idegen testeknek eltávolításánál, u. m.: üveg- és faszilánkoknál, homok- és
 kavicssemekekénél stb., mindenemű daganatoknál, karbunkulussnál, sőt rákos daganatoknál is,
 mindenemű égési sebeknél, fagyott testrészeknél, betegok felfekvésnél, nyak-
 daganatoknál, vérbánatalmaknál, gyermekok fülgyulladásánál stb. — Széküldés esakis az összeg
 előleges bekiűlése mellett történik. Ara 2 tégelynek posta és esomagolás stb. költséggel
 együtt 3 korona 50 fillér. — Elismert okiratok halomszáma rállának r
 delkezésre eredeti köziartban. Értékellen utánzatoktól óvva intjük a közönséget. Minden
 egyes tégelyen a „Thierri (Adolf) LIMITED Schutzengelpatente in
 Pragrad“ vedőjegye van bejegyezve mint az fent látható. Mindkét fenti gyógyszer gyó-
 gyító képessége utóérhetetlen és nines kitéve romlásnak, sőt minél régiebbek annál hatko-
 nyabbak és értékesebbek. Nem árt nekik sem hideg, sem meleg, miért is minden évszakban
 széküldhetők. Majdnem mindig eredményesen segítenek, legalább is az első segélyt nyújtják
 mig az orvos megérkezik. Természetesen soha sem szabad értékellen utánzatokhoz ugynevo-
 zott pótkészekhez nyulni melyekért ezáltalannal dobunk ki annyi pénzt, — hanem állandóan
 szerhez tartva magát az ember, melyeknek minden esaládnál, minden eshőségre esközül-
 vónál kell lenniük. Melyek teljesen fenti szereket a valódiságukat igazoló minden jellel ellát-
 tunk nem kaphatók, leghevesebb ha vagy közvetlen a készítőhöz fordulunk megrendelésün-
 kel és pedig: Thierri (Adolf) LIMITED Schutzengelpatente in
 Pragrad bei Rohitsch-Sauerbrunn.
 Központi fiókraktár Budapestben Török József gyógyszerészé-
 széres és Bécsben C. Brady.